

GAZETA TRANSILVÂNIEI

On.
17
Biblioteca Universității
(2 exempl)

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV

Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.

Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA.

1838

GILBARIȚIU ȘI SFINȚIT DE LUPTELE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATAȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDACȚIA SIBIU AȚIA

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Abonamentul anual lei 200. Autorități și Societăți lei 500.
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 81

30 Octombrie 1941

Anul 104

Pentru copiii celor jertfiți

de V. Branisce

La Curtea de Argeș, localitate de
veche tradiție voevodală, se deschide cel
dintâiu institut pentru educația orfanilor
și fiilor de invalizi din războiul de reîn-
tregire. Aici se primesc copii în clasele
primare, iar elevii vor fi interni, având
întreaga întreținere gratuită. O dispozi-
ție ministerială, publicată în Monitorul
Oficial din 24 Octombrie stabilește în
mod amănunțit condițiile de înscriere și
măsurile de executare pentru diferitele
autorități.

Salutăm cu nespusă bucurie și cu
vie satisfacție această inițiativă a Condu-
cătorului, care își închină cel dintâiu
gând, după biruință, odraslelor acelor
care au binemeritat dela patrie.

Suntem siguri că în aceste institute,
copiii celor căzuți în lupta sfântă și ai
celor ce se întorc de pe câmpul de bă-
tălie cu trunchiuri retezate, vor avea
parte de o îngrijită educație și vor avea
posibilitatea să se îndrumeze spre orice
ramură de activitate, în raport cu apti-
tudinile lor.

Numai îngrijindu-ne cu solitudine
de urmașii celor ce au adus prin sacrifi-
ciul vieții și al sănătății lor izgonirea
pericolului ce ne păștea dela răsărit, fa-
cem ca jertfa eroilor țării să aducă roa-
de binecuvântate și în vremurile ce vor
să vie.

Căci ne înfioară gândul că nepă-
sarea publică ar putea face vreodată să
fie dați uitării urmașii acelor, pe care
i-am văzut luptând cu cea mai desinte-
resată însuflețire, i-am văzut revenind
ciuruiți de gloanțele dușmane, i-am văzut
slingându-se pe patul crunt al suferinței
sau i-am așteptat zadarnic să se mai
întoarcă acasă.

ROMÂNE!

Subscrie la

Imprumutul Reîntregirii ROMÂNIEI în hotarele ei etnice și istorice

Copiii aceștia au drepturi, să li se
dea! Deaceia primim cu însuflețire des-
chiderea acestui institut, nădăjduim cel
dintâiu dintr'un lung șir ce va trebui să
urmeze.

SUFLET ROMÂNESC

de I. Bozdog

Zi ploioasă și totuși biserica plină
de norod. Un grup compact de soldați
în uniforme noi, cenușii, cu gradați
svelți cu ținută parcă cioplită din pia-
tră. Alături de ei un șir în uniforme
vechi, unii cu bandaje la cap, alții cu
mâinile susținute în fașe, iar câțiva în
bâte, încă fără proteze. Intră și ies din
altar, unde-și descarcă sufletul de po-
vara păcatului sub patrafirul duhovni-
cului. Sunt cei gata de plecare... și cei
ce aduc ofranda sufletului pentru tru-
pul rămas ciuruit de gloanțe... pe sea-
ma celor de acasă. La ieșitul cu daru-
rile, pomeniri mai lungi, nume multe
de femei: „Maria cu copiii, Eugenia cu
copiii, frații și tot neamul lor și binele
casei”. Grupul de soldați ingenuchiați
își ascultă pomelnicul celor dragi, din
gura preotului, care-i numește și-i unește
cu sufletul aplecat în rugăciune. Pe fe-
țele lor arse și suferinți se preling lacrimi de mulțumire... I-am lă-
sat în genunchi și pe cei ce pleacă și
pe cei răniți... așteptând sfânta împăr-
tășanie cu împăratul Lumii și al Ce-
rurilor.

După câteva minute mă găsesc
în spitalul Z. I. 163, în fața alor vreo
150 mucenici, care apasă patul suferin-
țelor adunate în ploaia de obuze dela
Odesa. Sunt cei ce au scris istoria cu
sângele lor și care au pus oase și car-
ne din trupurile lor la opera reîntregirii.
Doresc, chiar marii mutilați, să audă
vorbindu-li-se despre „dreptul sfânt al
neamului asupra întregului pământ ro-
mânesc”. Pe fețele lor lunecă umbrele
fiorilor încăierării, în locul mânilor ce
le lipsesc, ochii lor subliniază și mărtu-
risesc eroismul camarazilor rămași hra-
nă pământului și temelie țării spălată
cu sânge nevinovat. De suferințele lor
nu le pasă, ele se vindecă ușor sub
mâna caritabilă a intelectualei sore ce-i
îngrijește, dar își mărturisesc nerăbda-
rea, nu pentru dorul de casă, ci pentru
dorul de a fi părtași și ei în continua-
rea spălării întinăciunii.

FRATE AL DELENE, Imprumutul se numește al REÎNTREGIRII Ajută, cu banul tău, să ne facem țara cum a fost!

La sfârșit fețele lor se transforma-
seră. Aveau aspectul dârz al celor ce
sunt gata și ei să moară „pentru neam
și pentru lege”.

La masă, copleșit de emoție, des-
fac ultimele numere din Tribuna Ardea-
lului. Citesc atent, cu sfințenie, să nu-mi
scape nicio scânteie din inima fraților.

Citesc cu mâna pe inimă artico-
le variate dar sever controlate. Tine-
rețea, primăvara vieții, cu îndemnuri
cuminți, potolite de resemnare: fii tare!
Poate în vreo redacție mai pretențioasă
ele ar trece ca simple învățături, pe
care redactorul le pune la o rubrică
oarecare și peste care uneori cititorul
trece distrat și indiferent. Scrise din
inimi în suferință ele răscolesc patima iu-
birii frățești.

Mă uit la calendar. E ziua muc-
nicului Dumitru. Zi de mutări și schim-
bări de locașuri. Deaceia crucile sim-
ple de lemn, străjuitoare de suferinți,
sau patimi ce clocotesc sub spuza altor
neamuri se mută și ele de pe o coloană
pe alta.

Pe creștetul crucii însă strălucește
fața Mântuitorului Isus. El a înviat și a
restabilit prin suferințe chinurile sem-
nului sfânt. La umbra crucilor se îmbră-
țișează sufletul întregului neam.

De Sf. Dumitru perdeaua lacrimi-
lor a topit ghița și întreg sufletul ro-
mânesc s'a regăsit unit, căci bătăile
inimilor nu cunosc opreliștea meșteșu-
gită și le împreună peste orice hotare.

Europa nouă

de Dr. D. Chirculescu

Nu poate încăpea nicio îndoială
că din acest războiu va trebui să rezulte
o nouă așezare a Europei. Dar, asupra
felului în care această organizare va fi
făcută, nu se face nici o precizare; și
nu se fac precizări, probabil, pentru a
se evita inoportune nemulțumiri sau
turburări din partea națiunilor care și-ar
vedea visurile zăgăzuite prin realități
precise. Totuși, fiecare popor caută să
pătrundă datele fundamentale ale Eu-
ropei Noi, pentru a-și îndruma efortu-
rile în direcția a ceea ce socotește a fi
drept pentru sine, și pe linia propriei
conservări.

Ne vom strădui să desprindem ce
poate fi, și ce nu poate fi Noua Europă.

Europa Nouă va trebui să răspun-
dă în prim rând necesităților vitale eco-
nomice, ale populațiilor atât de dense,
care trăesc îngrămădite pe bătrânul
nostru continent. Primează deci, înain-
te de orice, economicul, colaborarea
strânsă, în materie de producție și de
consumație, dintre popoare. E necesară
o desvoltare armonică și pașnică, de
lungă durată, a schimburilor dela po-
por la popor. Aceasta este, nu numai
o necesitate ardentă a momentului
de față pentru Germania și Italia, care
vor avea de continuat războiul cu An-
glia, și poate și cu Statele-Unite, dar
mai ales o necesitate a viitorului apro-
piat și îndepărtat, care va urma păcii
finale, când vor trebui netezite toate
distrugerile și lipsurile cauzate de în-
delunga înclăștare de forțe la care
asistăm.

Dar, pentru a se organiza o pro-
ducție și schimburi pașnice și rodnice,
trebuie înainte de toate, să fie asigu-
rată o pace stabilă, o liniștire a spiri-
telor și tendințelor agresive. Stabilitatea
economică nu poate fi asigurată fără
o prealabilă stabilizare politică a fron-
tierelor. Va fi deci nevoie ca, imediat

— Continuare în pagina 3-a —

FOILETONUL
„GAZETEI TRANSILVÂNIEI”

Din scrisorile lui

I. Urban Jarnik către Ioan Micu Moldovan

de Sf. Manciulea

Viena la 25 Sept. 1878

Iubite Domnule!

De sigur vei fi surprins D-ta, vă-
zând că-ți scriu cu buche. Depart de
mine aste gânduri că așa ar trebui să
se scrie și astăzi: dacă o fac eu astă
dată este numai pentru că tocmai în
zilele acestea studiez cu de amănuntul
Anlalectele D-lui Cipariu, unde cum ști
foarte bine D-ta, numai cu buche mă'n-
tălesc. Din timp în timp poate că
mă voi și folosi de vreo formă care
în ziua de astăzi nu se mai întrebuin-

țează, asemenea greșale te rog să le
erți din aceeași cauză.

Mă rog de ertare și pentru aceea
că am întârziat așa de mult să răspund
la scrisoarea cea din urmă a D-tale,
așa de măgulitoare și nu-mi vine nici
de cum să cred că am toate acestea
calitățile ce mi le dai D-ta. Cuvintele
D-tale nu sunt pentru mine decât un
semn de adevărată amicitie ce mi-o
păstrezi D-ta.

Din toată scrisoarea D-tale ști ce
mi-a plăcut mai mult? A fost amabi-
litatea cu care-mi oferi de a-mi impru-

muta cărțile de care îmi va fi lipsă.
Până acum intradevăr au fost de ajuns
ce am, sau eu însumi sau ce am îm-
prumutat dela bibliotecar[ul] universi-
tății și al României June. În curând
însă va sosi timpul în care aceste
cărți puține nu mă vor mai îndestula
și atunci voi fi silit să mă folosesc de
bunătatea D-tale. În timpul petrecerii
— la Blaj, știu că mi-am făcut niște
extracte din istoria literaturii românești
[a] lui Pop. Acolo am găsit niște cărți
ce ar fi foarte bune cum mi se pare,
pentru scopul meu. [I] mi voi lua li-
bertatea să-ți le însemnez toate pe o
bucată de hârtie deosebită, poate-ți va
fi cu puțință să-mi procurezi una
sau alaltă.

Intr'o bună zi voi fi și început
lucrul meu la universitatea, de aici, a-
supra sunete[lor] și forme[lor] românești.
Știu foarte bine cât de mult îmi lip-
sește înainte ca să fiu în stare să vor-
besc cu autoritate deplină despre un
lucru atât de greu, dar ce să fac acum?
Nu rămâne alta de făcut de cât să-mi

INSTANTANEE

Lăutarul

Era pe pământul Ardealului un obiceii simpatic odată, până n'au picurat războaiele venin în sufletele oamenilor. Era cu prilejul târgurilor de țară. Veneau din împrejurimi, din sate, tot felul de negustori, proprietari de pământ, putrezi de bogăți. Veneau în oraș la târg.

După ce-și vindeau mărfurile cu bani scumpi, când opucau spre casă cu buzunarele doldora, coteau — așa ca din întâmplare — spre câte o cârciumă dosită, să se întărească pentru drum. Căci, vezi Doamne, erau mai grele drumurile pe atunci. Odată intrat acolo nu-l mai scotea nici popa până a două zi. Cunoștea crâșmarul, cunoștea și crâșmărița — ea poate și mai bine — nevoile drumeților. Ce mai vin era pe-atunci, Doamne! Vin colea, ca aurul, vin cinstit începea omul c'o „jumătate” și se trezea apoi ca minutarul a făcut călea deja de două ori pe circumferența orologiului său de aur.

Dar nu lichidul auriu era singura vină. Nici ochi lunguroși ai crâșmăriții. Ci cântecul, bată-l amarul. El a turnat uleiu pe foc. Cunoștea țiganii cârciumile cu lipici și le dădeau târcoale, mai ales la târguri. Și cu câtă dibăcie pipăiau ei coarda inimii fiecărui mușteriu! Când i-apropiau vioara de ureche și primeau să plângă strunele, măruntaele din trup toate i le răscolea. Ofta aunci creștinul. Dar tot diplaușul, tot el, schimba arcușul pe altă coardă și numai ce pornea să salte dușumeaua, să tremure paharele pe masă în ritmul viu al vreunui joc național. Omul care luni întregi s'a îmbibat cu dulceni familiare, s'a bălăbănit în câmp cu vitele și cu pământul, izbucnea acum, fără frâu, în atmosfera unei cârciumi încărcate cu miros de purzicean și tămâioasă. Izbucnea, da, răscolit de coardele vrăjite. Țiganii n'aveau să regrete. Ce-i păsa chiaburului că se'ntoarce acasă cu'n pumn de galbeni mai puțin? Iși făcuse cheful.

Ieri a fost târg de țară. Venind spre casă am întâlnit un lăutar ce-și ducea gorduna pe umăr. Era bătrân și slab. Mi-a venit în minte, când l-am văzut, cântecul lui Barbu Lăutarul. Punând gorduna jos, deschise cu sfială usa unei crâșme. Dar ușa i s'a închis în nas. A câta oară astăzi?

Eu cred că dacă l-aș fi întrebat ce caută, mi-ar fi răspuns: caut vremurile de altădată, caut veselia.

Ecat. Pitiș

ROMÂNE!

Subscrie la

Imprumutul Reîntregirii ROMÂNIEI

în hotarele ei etnice și istorice

pui poate silințele ca să fac cel puțin atâta, cât [i]mi permit mijloacele ce am la îndemână.

Din ce privește călătoria mea de România, am deplină nădejde că voi putea să o fac. Am cerut și am și obținut conced [urlaub] pentru anul viitor va să zică, că nu voi da nici o lecțiune în școala reală și voi căpăta plata ca de obicei. Așa voi fi în stare să mă apuc serios de studiul limbii și literaturii românești și cine știe? Poate că la timpul său și munca mea va da plod (rod) bun.

Dintrădevar am și o altă ocupare în anul acesta: am să fac un curs despre istoria de literatură franțuzească, italiană și spaniolă, într-o școală de dame (Frauenwerbs-Verein). Cursul acesta se va începe Miercuri, după întâi Novembrie și va dura până la sfârșitul Martie, timpul unde se vor fi încetat și lecțiunile la universitate, și unde nimica nu mă va opri să fac, călătoria aceasta așa de dorită și de care îmi promit mult folos. Atunci de sigur

In tren, cu Părintele „Care”

de A. P. Bănuț

— Urmare —

Să admitem domnule, că niciun gazetar modern nu-și mai recitește articolul tipărit în ziar și că înadevăr, nu el, ziaristul, ci culegătorul neștiutor, este cel ce comite mereu aceste urite și supărătoare greșeli. Dar vă întreb: ziarul nu are un corector cu școală și în același timp conștiincios? Și nimenea nu mai face revizia acestei corecturi? Apoi: redactorul-șef nu mai citește, nici odată, niciun articol, apărut în gazeta ce-o redactează? În sfârșit: directorul gazetei nu se lovește nici el, niciodată, de aceste inadmisibile greșeli de limbă, ce-ar trebui să descalifice pe orice elev mijlociu din cl. IV liceală? Vă mai întreb încă: nu se găsește niciun singur abonată, care să se plângă Direcțiunii ziarului de stupida și indigerabila greșală, a cărei neconținută repetiție ar degusta, dela o vreme, pe cel mai analfabet dintre oameni? Ceeace-mi pare însă și mai tragic: nimenea dintre toți redactorii acestui ziar nu și-a luat, măcar o singură dată, inima'n dinți, pornind cea mai sălbatecă luptă de exterminare a acestui rău, ce compromite nu numai bunul nume al ziarului, ci însăși cinstea breslei gazetărești? Oare neamul acesta al nostru n'are atâta mândrie, să nu mai tolereze batjocorirea consecventă a uneia din cele mai eufonice și mai bogate limbi din Europa?

Nu e numai trist, e tragic, domnule! Vai de poporul ce nu-și știe prețului bunurilor sfinte, dăruite lui, cu atâta belșug, de Pronia Cerească! Și-i știut, că între aceste sfinte bunuri, cel dintâi e limba sa! Noi, pentru limbă, am luptat mai mult decât pentru viață!

— Părinte, văd că sunteți mai mult decât supărat, — sunteți profund nemulțumit!

— Inadevăr, sunt! Domnule, eu am făcut liceul inferior la Sași. Cunoșc deci bine limba germană. Am citit mult nemțește și continuu să citesc mereu gazete și cărți germane. Cred că nu-ți spun o noutate, afirmând că într'un an întreg, nu aflu în toată lectura mea nemțească atâtea greșeli, de câte mă împiedec într'un singur ziar românesc, într'o oră!

— Sunt convins, părinte! În ce privește arta tipografică și conștiinciozitatea pedantă a muncitorilor tipografi, noi Românii ne găsim față de Nemți, într'o cumplită inferioritate.

— Exact! Totuși, nimenea nu ia nicio măsură de îndreptare a răului. Nu eu, preot român, voi fi cel care să nu recunoască, că în momentul de față întâia și capitala problemă a poporului nostru, e reîntregirea sa națională. Asta primează și întunecă toate celelalte desiderate. Marele nostru Conducător ne-a promis o Românie refăcută din temelii. După revenirea la matcă a tuturor Românilor și după asigurarea temeinică a tuturor nevoilor lor materiale și morale, în cadrul viitorului Stat Românesc, — o chestiune de prim ordin, pe care va trebui să și-o pună categoric intelectualitatea noastră, e însă aceea a limbii materne. Limba

românească e minunata comoară sfințită de suferințele noastre milenare, care trebuie pusă în fața întregului neam, cum pui icoana sfântă, în fața ochilor tăi, când te rogi! Și lucru firesc, că între cei dintâi care pot onora sau batjocori această splendidă oglindă a sufletului românesc, sunt tocmai gazetarii.

Ei bine, să nu se supere nimenea dintre vrednicii reprezentanți ai tinerei generații de gazetari și scriitori, dacă fac aici constatarea, că între generația gazetarelor de ieri și cea de azi, există o deosebire esențială: gazetarii bătrâni aveau gramatica română în sângele lor, ea făcea parte organică din ființa lor, gramatica fiind ceva de sine înțeles, ceva intrinsec, pe câtă vreme, o bună parte din tinerii jurnaliști de azi, fac strania impresie, de-a nu fi învățat parcă niciodată, niciun fel de gramatică. Acest fenomen e, mai mult de cât înfrântor, e... catastrofal!

— Vreau să cred însă că vă referiți la o infimă parte a tineretului nostru ziarist?

— Fără îndoială! Fiindcă în noua generație avem destule talente gazetărești și scriitoricești de incontestabilă valoare, unii fiind o mare speranță a neamului! Totuși, rămâne o problemă curioasă, a căreia deslegare va aduce-o viitorul: chiar între aceste mari și consacrate talente ale generației tinere, se găsesc câțiva, în opera literară a cărora vei putea afla o serie de greșeli de limbă, de fraze necorecte, neromânești. Fiul meu, absolvent al facultății de litere din București, își pregătește acum teza de doctorat. El ț-ar putea arăta în caetul lui pagini întregi de astfel de inadmisibile greșeli de limbă, culese din operele unor tineri și reputați romancieri!

Vă întreb: de ce nu găsiți o singură greșală gramaticală în vasta operă a bătrânului maestru, Mihail Sadoveanu? Sau a lui Rebreanu? Nu mai vorbesc de Goga, reprezentantul clasic al poeziei și prozei, deopotrivă!

Dar să reviu la firul, ce-l împleteam înspre altă direcție!

Vream să spun, că pentru exercitarea oricărei profesii din lume, i se cere omului școală, examen, diplomă, practică, brevet — singura meserie, pe care orice individ o poate exercita, în dragă voe, este sârmana gazetărie. Pentru asta nu se cere nimic, înafară de... talent. Și acum, din nenorocire, neamul nostru dispune de nenumărate talente, iată modalitatea facilă, prin care orice specimen național român, fără școală, fără cultură, fără scrupul, se poate înfige inconștient, dar curajos, în mijlocul celei mai nobile dintre toate îndeletnicirile omenești: gazetăria, care, în realitate, îi cere omului cele mai variate și mai frumoase însușiri — inteligență, cultură generală, entuziasm, curaj, ideal național și în special, cinnoasterea temeinică a limbii materne, fiindcă acesta-i nobilul instrument, care informează, luminează, învață sau conduce masele, către mai bine, către țintele ideale, ale oricărui popor.

PREDICI ÎN PUSTIU

Nu petece, ci vulcanizare

Odată, într'un drum cu mașina la Sibiu, n'am observat la timp, că prinșesem un cuișor în cauciuc și cuișorul prin rotația lui mi-a cauzat multe găurele în camera cauciucului. Nu era timp să las camera la vulcanizare și a trebuit să mă mulțumesc cu mici petece.

Exact la fel facem toți cu sufletul nostru, ne mulțumim numai cu mici petece, în loc să-l vulcanizăm deodată în focul învățăturilor sfinte. Băgam de seamă, că violența ne strică, ne apucăm să punem un petec, care nici nu acopere prea bine defectul. Petecul ține cât ține și iarăși suntem acolo unde am fost la început. Câte neplăceri ne cauzează lipsa unui program sever de muncă. În cele din urmă luăm o hotărâre laudabilă de a ne îndrepta programul. Câtva timp mergem mai bine, dar petecul nu ține mult. Altă dată ne muștră conștiința, că moralitatea noastră lasă de dorit. Petecim și acest defect prin hotărârea de a păstra mai exact porunca a 7-a, dar iarăși petecul are o vieță efemeră. Sătui de neplăcerile provocate de gura noastră rea, petecim și această greșală prin hotărârea de a ne vedea de propriile noastre greșeli și a lăsa pe vecin să fie fericit „d'apros san facon. Observăm de atâtea-ori, că temerile noastre nu s'au adeverit, nici în trecut și că am avut greutăți mult mai mari și totuși trebuie să facem din nou eforturi, să petecim și disperarea noastră prin căutarea de distracții ușoare până ce trece criza, ca apoi iarăși să fim acolo unde am mai fost. Altădată vrem să petecim prin hotărâri izolate, patima beției și a tutunului, sau toate cele 7 patimi de care vorbește biserica noastră: trufia, lăcomia, pizma, răzburarea, lenea, desfrânarea și sgârzenia.

E de mirare că lupta în acest fel nu poate duce la triumf? Priviți splendidul avânt al trupelor germane sau al trupelor noastre la Odesa. Și defensiva spre a păstra ceace ai câștigat și ofensiva, spre a zdrobi dușmanul, deodată și simultan aplicate. Noi când petecim defectele noastre facem abia doar o defensivă — slabă — și de aceea ieșim total înfrânți din lupta vieții.

Să schimbăm tactica, nu este niciodată prea târziu. Să ne vulcanizăm deodată sufletul în focul învățăturilor lui Isus, sistemul petecelor este anevoios și nici nu durează. Mereu cu Isus în gândul, inima și sufletul nostru, aflăm ușor drumul cel mai corect de urmat și ne este atunci de asemenea ușor să trecem din defensivă la ofensivă, să împrăștiem în jurul nostru lumină, bunătațe și să ieșim din cercul strâmt al egoismului defensiv în câmpul larg, plin de miresme de fân cosit al altruismului și jertfelor de tot felul pentru aproapele, țară și neam.

Dr. M. Suciu-Sibianu

că voi trece pe [la] Blaj și petrece chiar câțva timp acolo, să studiez de ameruntul prețioase bibliotecile de acolo. Indicele la Diez s'a și tipărit, exemplariul ce am să primesc ca plată și ce ași vrea vinde, până acum nu le-am încă primit.

Te rog să-mi răspunzi mai de curând decât de obicei. Te salut din inimă și-ți strâng mâna frățeste.

Dr. Ioan Urban Jarnik*)

Viena, 2 II 1879

Ouvrate Donna!

D-zeu nu știu ce timp s'a strecurat de când am primit scrisoarea cea din urmă a D-tale. Ceeace e sigur, este că eu am fost acela ce am scris din urmă, și că a fost rândul D-tale să răspunzi. Știu însă foarte bine cât ești

*) Scrisoarea cu litere cirile. Se văd greutățile cu care avea de luptat Urban Jarnik, în ce privește exprimarea corectă în l. română, precum și mici greșeli de stăpânire și cunoaștere a gramaticii.

de ocupat D-ta, (de și cu mine lucru stă tot cam așa) și voi să-ți scriu câteva rânduri cu atât mai mult, că-mi permit întracelași timp să-ți trimit cu Postanweisung abonamentul la Foaia pentru anul venitoriu. Mi pare rău că starea pungei mele nu-mi permite să abonez și Economul, ce ar fi interesant pentru mine din cauza cuvintelor relative la agricultură.

Despre lucrările mele nu am multe de zis, fiindcă prelegerile mele mai cu seamă acele ce le țin în Frauenwerbs-Verein, înaintea damelor mi-au partea cea mai mai mare a timpului disponibil. În două luni tot va fi isprăvit și dacă va vrea D-zeu voi face călătoria atât de dorită, prin România și Transilvania. De sigur voi trece prin Blășiu, dar la ce timp anume nu știu, poate că numai vara voi putea să-l fac. Acum va să zică în jumătatea întâia a lunii Aprilie voi merge direct la București, și te rog pe D-ta dacă ai acolo niște cunoscuți să-mi dai adresa lor, avându-le scris mai înainte asupra mea.

Familia mea este sănătoasă ca și eu, mai cu seamă băiatul se face din zi în zi mai viu și mai mare ștrengar. În vro șapte șase săptămâni aștept un adaus la familie, să dea D-zeu ca tot să se facă așa de bine ca și întâia dată.

Dar acum să termin; te rog pe D-ta să saluți din parte-mi toți domni cari și aduc aminte de mine. În cât pentru D-ta te salut din inimă și-ți strâng mâna frățeste.

Al D-tale devotat
Dr. Jarnik

Preastimate Domnule.

M-o rugat ieri dl. Miklosich să tocmesc să-i trimită un exemplar de Analecte și de principie ale lui Cipariu „gegen Postnachnahme” și vă rog pe D-voastră să binevoiiți a-i trimite cele cerute, cât se mai poate de curând, pe adresa: Miklosich, VIII Iosefstädter strasse II.

Viena la 20 Martie 1881

Cu deosebită stimă
Dr. Ioan Urban Jarnik

Europa nouă

de Dr. D. Chirculescu

Continuare din pag. 1

după înghinerea Rusiei bolșevice, să se procedeze la împărțirea politică a Europei în state.

*

Se cunosc rezultatele politice, economice și sociale ale trecutei păci de la Versailles. Politicește, popoare cu năzuințe divergente au fost contopite în același stat: s'a creiat, de pildă Jugoslavia, cu Croații și Sârbii, pe care și sufletul și gradul de civilizație îi despărțeau fundamental. Același lucru cu Cehoslovacia. De altă parte popoare unitare au fost lăsate despărțite prin granițe artificiale: e cazul Germanilor, despărțiți într-o Germanie propriu zisă și o Austrie cu desăvârșire neviabilă.

Lipsa de înțelepciune a celor ce au așezat pacea pe creațiuni arbitrare a dus Europa la convulsiile de care suferă astăzi, și ar fi putut-o duce la o năruire de secole, dacă oameni și evenimente excepționale nu i-ar fi îngăduit să reziste cu succes amenințării bolșevice.

Ori, nu se va putea trece astăzi, în clădirea Noului Europe, peste învățămintele strigătoare ale acestui trecut atât de apropiat. Greșelile trecutului vor fi fără nicio îndoială, evitate în „Europa Nouă”: *așezarea Europei Noi nu va putea fi rezultatul arbitrarului*. Ea va trebui legată de un principiu, și anume, de unicul principiu care corespunde astăzi aspirațiilor covârșitoarei majorități a popoarelor europene. Europa Nouă va trebui să fie *Europa statelor naționale etnice*.

*

Evident vor rămâne unii nemulțumiți: popoarele care au nutrit visuri de nemăsurată mărire, sau au pierdut hegemonia pe continent. Ele vor căuta desigur să macine temelile noilor state. De aceea, noua așezare europeană va trebui nu numai întemeiată, nu numai clădită pe baze etnice, dar și păzită, spre a se bucura de o pace îndelungă și binefăcătoare. Si această pază nu se face nici prin vreo nouă, artificială și platonicească Ligă a Națiunilor, nici prin vreo armată instituită ad-hoc. Paza noii așezări politice, a noilor granițe, trebuie să fie o pază organică, care să joace automat, natural, la orice amenințare. Ea trebuie să decurgă dela sine din noua orânduire, și să constituie o veritabilă *centură de siguranță a păcii europene*.

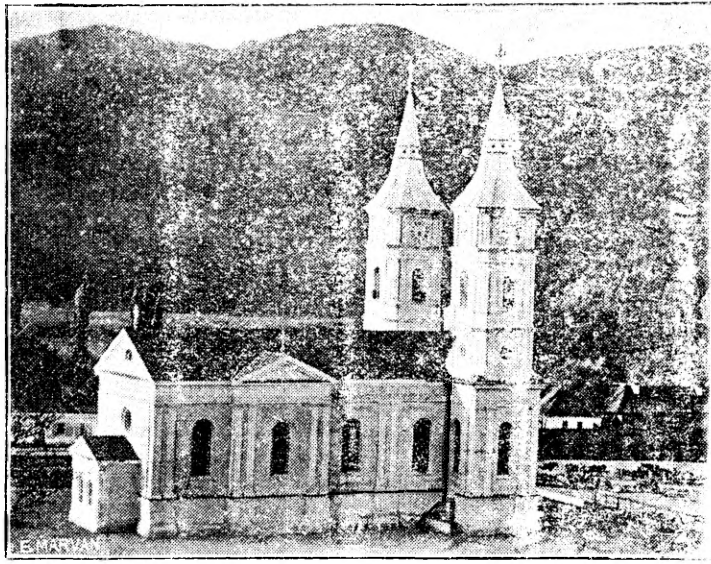
În occidentul Europei, solidarizarea Germaniei, Franței, Italiei și Spaniei, ar asigura liniștea Occidentului, ferindu-l de orice amestec din afară. În răsăritul Europei, unde sunt de temut conflictele între numeroasele popoare de rase și tendințe deosebite, grija păzei trebuie încredințată acelor popoare, a căror existență este în prim rând amenințată. În această categorie intră bravul popor finlandez, iar aici, la grădile Dunării, noi Români care, fără delegații sau împuterniciri oficiale, prin însăși așezarea noastră geografică, am fost stavila naturală în contra năvălirilor de tot felul. Nu se poate sprijini pacea în această regiune pe vreunul din popoarele slave, deoarece însăși amenințarea păcii în această regiune vine dela Slavi. Nu se poate sprijini pacea nici pe vreun stat fabricat artificial, din nenumărate naționalități, pentru a putea fi considerat ca un stat „tare”: ar însemna să se opună pericolelor reale niște ficțiuni de forță care s'ar prăbuși la prima încercare, dacă nu dela sine, prin turburări interne.

Ca popor unitar, viguros, numeros, și prin așezarea sa obligat la o atitudine anti-slavă, poporul românesc este chemat să joace în Europa Nouă un rol bine definit de păstrător al ordinii, alături de marii ei aliați de astăzi. În acest scop, România va trebui să fie puternică, întregită etnicește în cea mai largă măsură cu putință.

Cititi

„Gazeta Transilvaniei”

Clădiri și monumente din orașele noastre

Biserica parohială din Năsăud

Rezistența pasivă a Ungurilor dela 1863—64 și urmările ei

de A. A. Mureșianu

Succesele Românilor din primii ani ai constituționalismului austriac înspăimântară pe nobilii maghiari și maghiarizați ai Transilvaniei, care fuseseră obișnuși până la 1848 cu monopolul conducerii politice a acestei țări. Prin pierderea posturilor conducătoare care fuseseră, am putea zice în unele familii aproape ereditare, ei pierdură și o parte din resursele lor și, obișnuși cu o viață fastuoasă, ei începură a face datorii, așa că după părerea unui fruntaș român contemporan, cu un capital de câteva zeci de milioane s'ar fi putut cumpăra toate moșiile mari ale Transilvaniei.

Era deci evident că, dacă nu vor reuși să schimbe sistemul politic al monarhiei, Transilvania va fi pierdută pentru ei. Cu tot numărul lor mic față de acela al Românilor, Ungurii, sau mai bine zis magnații și nobilii maghiari și maghiarizați ai Transilvaniei, reușiră să aleagă pentru dieta dela Sibiu 42 de deputați.

Ceice altădată hotărau aproape singuri de destinele Transilvaniei, se văzură dintr'odată reduși la mai puțin de o treime a corpului ei legislativ. Era o situație care nu se putea nicicum împăca cu aroganța și trufia „nemeșească”. De aceea ei hotărâră, în consfăturile ținute la Sibiu în preajma deschiderii dietei, de a se opune cu cea mai mare energie politice de „naționalitate” a guvernului central dela Viena, și de a urma față de dieta viitoare tactica „rezistenței pasive” absolute.

Intr'una din primele ședințe ale dietei deputații unguri, aleși, depuseră la masa prezidiului o declarațiune că, de oarece ei rămân strâns alipiți de „drepturile” lor cuprinse în legile dela 1848, „nu pot intra în dieta viitoare”. Guvernul din Viena a încercat să atragă totuși pe Unguri în dietă, considerând absența deputaților unguri ca o renunțare la mandat și ordonând alegeri noi. Totuși nu reuși a atrage în dietă decât vreo 8—9 deputați maghiari, căci și la noile alegeri reușiră în cea mai mare parte tot vechii candidați „pasiviști”.

Unii dintre conducătorii români de atunci au fost de părerea că s'a făcut o mare greșală evitându-se o „înțelegere” și o „apropiere” prealabilă cu Ungurii, în preajma deschiderii dietei dela Sibiu și că aceasta ar fi fost cauza principală a „slăbiciunii” și a scurtei ei durate. Având în vedere renitența și încăpăținarea cunoscută a nemeșului ungar, precum și evenimentele de mai târziu, putem constata că această părere și această credință a unora din conducătorii noștri n'a fost, decât o frumoasă iluzie.

Niciodată și în niciun caz nemeșul maghiar al Transilvaniei n'ar fi re-

nunțat la planul uniunii și fuziunii acestei țări cu Ungaria, uniune pe care o ceruse încă la 1791 și a cărei zădărnire o considera la 1848 drept egală cu „moartea națională” ai ungarimii de aici!

Deplini solidari cu conaționalii lor peste Tisa, conducătorii maghiarimii transilvane, începură și o energică campanie de presă și acțiune de propagandă în străinătate și, profitând de încordarea relațiilor dintre Austria și cele două regate cu aspirații de „întregire națională”, Italia și Prusia, ei reușiră să facă, cu sprijinul acestora, asupra Vienei o presiune atât de puternică, încât aceasta fu silită să le facă noi concesii.

O astfel de concesie mare și neașteptată a fost și convocarea dietei Transilvaniei pe ziua de 19 Noemvrie 1865, nu la Sibiu, ci la Cluj, și în condiții care făceau posibilă o reprezentare mai numeroasă a elementului unguresc. Insuși programul acestei diete se rezuma în „revizuirea legii uniunii Transilvaniei cu Ungaria”, lege care fusese adusă de nemeșimea ungurească în dieta ținută la 1848 în același oras.

Era cea dintâi izbândă a politicii de „rezistență pasivă” a Ungurilor, izbândă pregătită cu multă abilitate și prin campania plină de intrigi, dusă de magnații maghiari în ziarul lor, publicat în limba germană la Viena, „Die Debatte”. Această campanie reuși să producă în inimile conducătorilor români atâtă neînțelegere și atâtă confuzie, încât, în fața noii diete unioniste dela Cluj, aceștia n'au mai putut lua o atitudine solidară și puternică, desbinându-se în două fracțiuni, între ceice voiau participarea și între ceice preconizau rezistența pasivă.

Această lipsă de procedare solidară și energică a Românilor din 1865 a înlesnit foarte mult realizarea planurilor vrăjmașilor lor seculari care, profitând de dezastrul dela Sadova, au făcut pe monarhul Francisc Iosif I să capituleze nu numai față de Prusieni și Italieni, ci și față de Maghiari.

Cu toate acestea, intrarea Românilor și Sașilor în dieta dela Cluj, pentru a protesta acolo împotriva desființării autonomiei Transilvaniei, a fost una dintre cele mai mari greșeli politice ale lor din trecut. Gazeta Transilvaniei, numărul 75 din 1878 face în legătură cu aceasta următoarele juste observații critice: „Concesiunile cu totul exorbitante și servile din 1865 au fost eroarea capitală, pentru care ne compătim toată Europa liberală, care se mira cum au putut comite Românii și Sașii absurditatea politică de a merge la Cluj, când ei aveau dietă la Sibiu”.

Politica României

alături de Germania în Europa nouă

D-l Dr. Aurel Cosma, a tipărit în limba germană sub titlul „*Rumänien an der Seite Deutschlands im neuen Europa*”, un interesant studiu politic.

Cartea este o expunere sintetică și clară a raporturilor diplomatice, politice și economice dintre România și Germania, atât în trecut și prezent, cât și în viitor, autorul dezvoltând și examinând din punct de vedere românesc toate problemele româno-germane în cadrul marilor perspective ale Europei noi.

Din complexul lucrării se desprinde o ținută de demnitate națională și o nesdruncinată credință în dreptatea cauzei românești, dar în același timp și o prietenie față de națiunea germană, de care poporul nostru este legat nu numai prin frăție și aspirațiuni de trăire comună, dar mai ales prin identitatea de interese pentru a fături o Europă naționalistă, în care România să joace un rol de primordială importanță și să devină mai mare și mai strălucită decât a fost. De marele Reich german totul ne unește și nimic nu ne separă. Trăim cu el nu numai într'un spațiu de viață comună, dar mai ales într'un spațiu de soartă comună. Acest spațiu, în care se zidește o nouă ordine germano-română, va fi tot mai folositor ambelor țări și popoare, pe măsură ce se va consolida sinceritatea sentimentelor de amicitie și de intimă colaborare între ele.

D-l Dr. Aurel Cosma preconizează o serie de concepții și de idealuri care vor conduce spiritul lumii noi, arătând cât de mult se armonizează interesele românești cu ideile ce prezidează la construcția ideologică, politică și economică a Europei de mâne.

Din fiecare pagină a lucrării se desprinde credința autorului că România își va reface unitatea ei națională prin încadrarea ei în noua ordine europeană.

Ideea fărâșării unei axe Berlin—București, propusă de D-l Dr. Aurel Cosma, pe care să se sprijinească întreaga ordine și pace din Răsăritul și Sud-Estul european, prezintă o deosebită importanță pentru noi, căci prin realizarea ei România va deveni unul dintre principalii stâlpi ai organizării continentale de mâne, ceea ce ar atrage după sine mărirea și întărirea României, precum și recunoașterea tuturor drepturilor ei etnice, naționale, politice și economice.

D-l Dr. Aurel Cosma are convingerea că o astfel de axă Berlin—București trebuie să se facă, deoarece existența ei va garanta nu numai interesele românești, dar înainte de toate marile interese continentale. Noua ordine în regiunile carpato-danubiene, accentuează autorul, nu va putea avea durabilitate, dacă ea nu se va baza pe axa unei sincere, permanente, și pozitive colaborări dintre Reich și România, menținută prin spiritul dreptății și sentimentul amicitiei.

Cartea este o contribuție la intensificarea relațiilor de prietenie româno-germane, și are darul de a lămuri unele probleme, dela deslegarea cărora așteptăm o Românie și mai strălucită decât a fost precum și cimentarea drumului de rodnică și strânsă cooperare cu națiunea germană.

De aceeași părere era și istoricul austriac Walter Rogge, care scria între altele, că Românii, care presimțeau cei așteptați, ar fi trebuit să boicoteze această „monstruoasă de dietă reactivă”, în care guvernul își numi atâți deputați câți voi și pentru care fiecare cerșetor maghiar și săcui avea drept de vot, pe când dintre Români numai aceia care plăteau o dare anuală directă de 8 fiorini”. (Oesterreich von Világos bis zur Gegenwart, Viena, 1873, vol. II p. 292).

ECONOMICE

Incadrarea muncitorimii în comunitatea națională

de Virgil V. Branisce

Pentru educația națională a muncitorimii nu s'a făcut la noi decât foarte puțin sau aproape nimica. Se considera ca un lucru natural ca muncitorul să fie socialist sau comunist și deci ostil statului național și se luau doar măsuri polițienești pentru reprimarea mișcărilor muncitorești. S'a uitat însă, că cel mai bun mijloc pentru menținerea ordinii nu este reprimarea ci câștigarea sufletească a muncitorimii pentru idealurile permanente ale neamului românesc.

Nu s'a făcut deci nici o acțiune serioasă în acest sens și nu s'a încercat dezvoltarea fericitului început făcut la 1 Decembrie 1918 la adunarea națională dela Alba-Iulia, când muncitorii români din Transilvania, trecând peste lupta de clasă, au aderat cu însuflețire la Unirea tuturor Românilor într'un stat național.

E adevărat, problema se complică tot mai din cauza că o parte a muncitorimii e străină de limba și aspirațiile noastre naționale. Acest fapt prezintă dificultăți care vor putea fi rezolvate numai când se va ajunge la realizarea idealului epocii noastre, formarea de state naționale, ale căror frontiere politice să coincidă cu frontierele etnice, fără grupările eterogene care produc turburări continue în organismul oricărei țări. Deci problema se reducea la noi numai la salvarea muncitorilor de origine etnică românească, din mrejele doctrinelor distrugătoare de ideal național și credință strămoșească.

Dar cum am spus, nu s'a făcut încercări serioase în această direcție. În epoca apusă a partidelor politice, când singurul lucru care interesa erau voturile mulțimii, în loc de educație națională se făceau — în timpul opoziției — promisiuni, se deslănțuiau patimile și toate instinctele masei, iar când partidul venea la putere, în locul raiului pământesc făgăduit, se luau măsuri de represiune contra muncitorilor care credeau că a sosit momentul așteptat de ei de a-și realiza toate dorințele, justificate sau nu.

Prima dată când se părea că se încearcă o organizare națională a muncitorimii, a fost în timpul regimului de tristă amintire a așa zisului front al renașterii naționale. Dar ca toate încercările din acel timp, organizarea muncitorimii a dat faliment nu numai în urma lipsei unei concepțiuni în realizare și a unui plan bine definit de acțiune, ci mai ales din cauza lipsei de sinceritate, cinste și bunăcredință, care a caracterizat regimul prăbușit așa de

rușinos la 6 Septembrie 1940. Și defuncta organizare de „Muncă și Voie bună“ purta pecetea celorlalte parodii din acel timp. De altfel, totul era o simplă imitație. Așa cum un timp am imitat servil tot ce venea din marile state democratice din apus, introducând la repezeală reforme, care nu erau potrivite cu situația și condițiile noastre specifice, tot așa, când fostul regim încerca să convingă lumea întreagă că formează un stat cu sistem de guvernare autoritar, a început să imite, fără discernământ, toate organizațiile statelor totalitare. Dar imitația a fost numai de suprafață, s'au copiat doar formele exterioare ale unor organizații din străinătate, ca și „Kraft durch Freude“ sau „Dopolavoro“ creindu-se asociațiuni hibride, lipsite de suflet și credință și neîncadrate în disciplina națională. Ca orice formă imitată și neasimilată realităților și necesităților noastre, aceste încercări au rămas literă moartă, îngropate în noianul de hârtii al aparatului birocrat. Aceia care aveau să organizeze aceste asociații credeau că e suficient să bombardeze întreprinderile industriale sau comerciale cu adrese oficiale.

Iar întreprinderile, ca să se conformeze, răspundeau tot cu adrese. Unele au încercat să realizeze câte ceva, altele au făcut unele lucruri doar de formă, iar majoritatea n'a făcut nimica.

Iar aceștia au procedat probabil mai bine, fiindcă din felul cum era planuită întreaga organizație nu putea să iasă nimica bun și folositor.

Pentru a fi organizată mai bine felul cum se proceda și halul în care era întreaga organizație, e suficient să menționăm că unele întreprinderi străine au ajuns până acolo, că sub ochii nepăsători ai celor în drept, încercau să transforme organizația „Muncă și Voie Bună“ în asociații de instrăinare, instrumente ostile idealului național și al limbii române.

Dar timpurile regimului tuturor cedărilor și al tuturor prăbușirilor au trecut ca un vis urât și acuma în epoca de reînălțare națională și întregire totală în care trăim, credem că a sosit momentul să trecem la organizarea și încadrarea sufletească a muncitorimii în disciplina națională a statului etnic, fiindcă deasupra luptelor de clasă și a oricăror doctrine sociale, numai ideea națională și limba rămân izvorul viu al tuturor energiilor creatoare.

„Cuvinte despre educație“

Fericire

de Maria Popescu-Bogdan

„Dacă un om este nefericit, vina este a lui.
Dumnezeu i-a sortit pe toți fericirii“

Epictet.

Vieța este un dar dumnezeesc — Dar care este scopul principal al vieții?

Nu ne putem închina cu toții principiului, „cea mai mare fericire celor mai mulți“. Fiecare va admite, că este dator să lucreze atât pentru binele și fericirea lui, cât și pentru binele public.

După părerea unora posibilitatea și îndreptățirea unei fericiri este foarte discutată.

Lăsând însă la o parte drepturile ce le-am avea la o pretinsă fericire, care depinde tot numai de individ, să ne străduim a ne-o găsi prin propriile noastre puteri intelectuale și fizice.

Cine caută fericirea prin egoism nu o va găsi niciodată.

Să nu ne lăsăm subjugăți de mărunturile griji și nemulțumiri din vieță.

Să căutăm să ne procurăm și bucurii, cât de mici și cât de multe, dar să ne ferim a cădea pradă onora sau altora. Distracțiile prea dese sunt cei mai periculoși aliați contra fericirii omenești.

Tot asemenea în gândurile melancolice se ascunde un egoism pronunțat. Ne socotim jertfa unei sorți vitrege, ceea ce nu-i altceva, decât o închipuire.

Gândurile negre, pesimiste și egoiste distrug tot ce-i nobil și frumos în suflet. Cele de mai sus nu ne permit a fi părtași nici unei licăriri de fericire.

Mulți trec prin vieță ca o barcă necondusă, plutind fără niciun scop. O astfel de vieță, nu se poate numi fericită.

De noi depinde să ne simțim în lume ca'n palat sau ca'n pușcărie.

În situațiile grele ale vieții un prieten adevărat, este o adevărată fericire.

Vieța să fie nu numai trăită, ci cu adevărat trăită.

Pasărea durerii

E liniște afară
E liniște 'n casă,
Sfîlnic se lasă
Amurgul de seară.

O singură rază
De flacări curate,
Pe colțuri uitate,
De suflet, veghează.

Din umbră 'ntrupată
Durerea apare:
O pasăre mare,
Urită, ce cată

Cu pismă și ură
La rază senină,
Că'n rază-i lumină,
În rază-i căldură

Ce poate să frângă
Și morții puterea, —
— Și bate durerea
Din aripi s'o stîngă.

Ecaf. Pitiș

FRATE ARDELENE,

Imprumutul se numește al

REINTREGIRII

Ajută, cu banul tău, să ne
facem țara cum a fost!

La treizeci de ani, Goethe spunea că el s'a hotărît să-și trăiască vieța, în toată intensitatea ei, adică: iluminată, plină de îndemnuri generoase, de tot ce-i drept, bun și frumos. Astfel și-a găsit fericirea.

Un proverb italian spune: „Nu toți pot locui pe Piazza, dar pe toți îi încălzește același soare“.

Ca să fii fericit: să fii întotdeauna mulțumit, cu toate ce se 'ntâmplă, pentru că voia lui Dumnezeu este mai bună decât a ta, — sau nu dori ca lucrurile să se petreacă, după cum îți place ție, ci primește-le așa, după cum vin dela sine.

În felul acesta, vieța ta, va curge ca un râu liniștit.

„Cine cere, ce nu i se cuvine, pierde și ce are reveni“, sau „cine nu se mulțumește cu puțin, nici multul nu-i va fi destul“.

Luther spunea: „Paradisul este în tot locul, pentru cine-l poate vedea și simți“. Ce să mai așteptăm?

Cine poate admira o floare, un tablou, natura în toate splendorile ei, ... este un om fericit!

Puterea de-a munci, de-a citi, de-a gândi, de-a ne închina, încă pot forma o adevărată fericire.

Cine are facultatea de-a simți mâna lui Dumnezeu în toate, se poate numi fericit, sau cel puțin mulțumit. Cine nu-i capabil nici de atâta, nu merită să trăiască!

Un oarecine a căzut în mâna unor tâlhari, care nu i-au luat însă și vieța. I-au lăsat soarele și luna, focul și apa, libertatea de-a sta de vorbă cu oamenii și nu era permis nimănui să-l supere. Oare omul acesta, care se putea bucura de atâta libertate, nu avea dreptul să se simtă fericit?

Omul gânditor, care se bucură de pământul pe care-l calcă și poate contempla în liniște: marea, pădurea, cerul, care îi odihnesc ochii, s'ar putea să se simtă neputincios și singur; sau nemulțumit?

Tot felul de frumuseți, — spune Greg, — sunt aruncate cu risipă pe pământ; tot ce ne amestece simțurile, ce ne mulțumește gusturile, în toate formele nobile și plăcute, în minunate culori, în mirosuri fine și dulci, pe care ni le dă natura, sunt daruri de iubire dumnezească.

Și cine a simțit și a aprofundat această iubire, care apropiindu-se, aduce coroana fericirii, să nu mulțumească lui Dumnezeu pentru aceste mari daruri?

Conferința prof. I. Crețu

În cadrul ciclului de conferințe organizate de subsecretariatul de stat al educației naționale extrascolului „Din temeiurile educației tineretului“ d-l prof. I. Crețu, a vorbit despre: „Fanatizarea tineretului în iubirea de patrie“. D-sa arată că strămoșii noștri au luptat cu însuflețire pentru țară, încă din vremurile când țările române le conduceau și apărau vovezii contra cutropitorilor.

Asupra generației, de astăzi apasă cea mai mare răspundere, căci se pune problema asistenței eroice și a triumfului final al unei națiuni care a meritat să trăiască sau să dispară de pe harta Europei.

În rândul acestei generații, tineretului îi revine sarcina cea mai grea. Deaceia se impune o pregătire temeinică și totală, căci de patriotismsul și spiritul de sacrificiu al tineretului român va depinde viitorul țării.

Dăm câteva pasagii caracteristice ale acestei conferințe.

„Dar pentru ca tineretul român să răspundă acestei chemări supreme, trebuie crescut într'o spiritualitate unică și nouă care nu poate fi decât iubirea de țară. Trebuie să ne pătrundem de toată ființa noastră de adevărul că, dacă patriotismsul este necesar în toate țările, care doresc să ducă o viață liberă pe pământ, pentru noi iubirea de patrie este însăși condiția noastră de viață. Toată ființa noastră trebuie subjugată acestei idei, tot sufletul nostru trebuie să se pătrundă de acest sentiment. Din această idee supremă trebuie să pornească și ideile conducătoare în educația tineretului român, a cărui țintă finală trebuie să fie această spiritualitate nouă, care culminează în cea mai fanatică iubire de patrie. Și cum cea mai înaltă manifestare a iubirii de patrie este moartea eroică pe câmpul de războiu, către această țintă finală trebuie să-i creștem pe copiii noștri. De mici, de când călăresc, plini de naivitate avântată pe calul lor de lemn și se împart în cete dușmane, bătăndu-se cu nuele în loc de săbii, cu bulgări de zăpadă în loc de grenade, de când însoțesc trupele de ostași pe stradă mergând tanțoși în pas cadențat în sunetul muzicii, de ție mai mare dragul să privești cum din instinct se inițiază în arta militară, copiii noștri trebuie crescuți în formațiuni disciplinate, trebuie supuși la mișcări ordonate. Fii siguri că n'au plăcere mai mare copiii în vieța lor plină de entuziasm. Să profităm de această inclinare naturală a copiilor noștri și să-i educăm în viața de comunitate, în aer liber, de jocuri pe teren, de marșuri cadențate, de lupte simulate, de rezistență la intemperii și oboseală“.

„Mai presus de toate însă, tânărul român trebuie să urască tot ce vine să turbure omogenitatea sufletului românesc, unitatea rasei sale. Trebuie să adușăm puterea de a uri de moarte pe dușmanul țării sale. Nu vom trămbița această ură, dar o vom cultiva cu stăruință, o vom dospa în sufletul românesc până ce va izbucni ca vijeliu mâniaoasă.“

Pregătit astfel sufletește și oțel fizicește, fanatizat în iubirea de patrie, tineretul nostru poate striga în ora suferinței, alături de Conducătorul Statului Român, ca să se audă în tot pământul, că „aici am fost dela începutul veacurilor, aici suntem și aici rămânem“.

FRATE ARDELENE,

Imprumutul se numește al

REINTREGIRII

Ajută, cu banul tău, să ne

facem țara cum a fost!

Hora Ligii Culturale*)

Mă sui la munte'n zori
Și-am prins fulgerul din sbor (nor)
Și de sus din înălțime
L-am svârilit în Muscăltme,
Trageți hora ca să joc
La lumina celui foc

Pe cel câmp pustiu și 'ntins
Arde-un foc de noi aprins,
Las'ă ardă și să crească
Că-i în țara muscălească,
Trageți hora ca să joc
La lumina celui foc

Bolșevic mustață lungă
Zis-am morții să te-ajungă
Zis-am ciumei să te piardă
Și focului să te ardă,
Trageți hora ca să joc
La lumina celui foc

Bolșevic, căre turbat
Multe'n lume ți-am răbdat
Dar veni-va timpul meu
Ca să mă răzbum și eu,
Trageți hora ca să joc
La lumina celui foc

*) Adaptată zilelor de azi de d-l prof. univ. V. M.

Pentru împrumutul reîntregirii

Se aduce la cunoștința tuturor contribuabililor din orașul și județul Brașov că, ultimul termen pentru subscrierea și semnarea angajamentelor în rate la „împrumutul reîntregirii”, expiră la 31 Octomvrie 1941.

Facem călduros apel către toți aceia care încă nu au satisfăcut obligațiunea cetățenească de a subscrie la „împrumutul reîntregirii”, ca până la data de mai sus, să treacă pe la orice din ghișeele de subscriere și să subscrie sumele minimale fixate de Ministerul de Finanțe, la egal impozitelor datorate pe exercițiul 1941/942.

Toți acei contribuabili care din diferite motive nu au primit încă invitațiunile prin care se specifică sumele ce urmează a subscrie, sunt totuși obligați a face subscrierile prin vărsare directă sau semnarea în rate, a sumelor stabilite drept impozite pe exercițiul 1941/942.

Din Zărnești

În ziua de 25 Oct. a. c. la inițiativa dlui inspector școlar Pompiliu Dan s'a ținut în biserică ort. rom. din Zărnești un serviciu divin de mulțumire și laudă lui D-zeu cu ocaziunea împlinirii a 23 ani dela scăparea sa și-a celor 15 tovarăși ai săi de suferință din închisoarea ungherească a Clujului, în care trăiseră trei ani și trei zile. Sflujba religioasă a oficiat-o P. C. Sa preotul refugiat Borcan în prezența P. C. Sale protoiereului V. Stoicanea, a tineretului școlar și a membrilor corpului didactic dela cele două școli primare, a reprezentanților diferitelor autorități locale și a unui mare număr de truntași. S'au înălțat rugăciuni pentru odihna sufletească a următorilor șase martiri dispăruți în urma grozavelor suferințe ale temniței: preoții Ioan Coman din Buzău, Coman Boca din Poplaca (Sibiu), Iosif Popovici din Sf. Gheorghe (Treiscaune) și Gheorghe Negoescu din Buzău și învățătorii dir. Romulus Cristoloveanu din Râșnov și David Pop din Hărman și pentru sănătatea celorlalți zece care mai sunt în viață. În cuvinte pătrunzătoare părințele Borcan a evidențiat martirajul celor 16 fruntași ardeleni, care au fost arestați sub pretextul ridicol al spionajului în ziua de 22 Oct. 1915, iar în ziua de 5 Martie 1917 au fost condamnați de Curtea Marțială ung. din Cluj nouă dintre ei la spânzurătoare, iar restul la temniță grea de mai mulți ani.

Citiți cel mai vechiu ziar
Gazeta Transilvaniei

Știri din Codlea

Primul ofițer eron

din Codlea, căzut pe câmpul de luptă.

Ne vine trista veste că tânărul sublocotenent activ Nelu Pascu a căzut pe câmpul de onoare.

În floarea tinereții, deabia anul acesta și-a pus tresa pe umăr, spre dragostea mamei lui care-l sorbea din obhi.

L-am văzut când a plecat pentru ultima oară din Codlea, satul său, pe care l-a iubit cu atâta sete.

Era oare vreo presimțire ?

Se oprea la fiecare colț, unde și-a petrecut copilăria și vedeai în ochii lui, atâta dragoste pentru tot ce lăsa.

La despărțire, mamei lui i s'a părut că nu l-a strâns îndeajuns la sânul ei cu care l-a alintat în copilărie. I s'a părut că nu l-a sărutat îndeajuns pe Nelu ei drag.

Dar, deodată Nelu tresare și și aduce aminte că el s'a pregătit pentru o misiune sfântă. Nu-i timp de înduioșare ; tatăl său — învățător — l-a învățat să și iubească țara mai presus de toate.

Și Nelu și-a iubit-o. El a dat pentru ea, tot ce avea mai scump, viața.

Părinții lui în durerea care-i copleșește, au și o rază de mângâiere : l-au dat țării sale.

Noi care l-am cunoscut, îl vom păstra veșnic în sufletele noastre și ne vom aduce cu drag aminte de sufletul său bun.

O frumoasă serbare

la spitalul de răniți.

Domnul căpitan dr. Crăiniceanu, comandantul spitalului de răniți din localitate, în dorința de a face răniților zilele — cât stau aici — mai frumoase și de-a mai uita de durerea rănilor, și a celor dragi de acasă, a luat hotărârea în colaborare cu membrii corpului didactic, de a da cu școlarii și extrașcolarii, producții însoțite de conferințe în fiecare Joi și Duminică după masă.

Prima producție s'a ținut Duminică 19 Octomvrie a. c., condusă de d-șoara Pleșa inv. cu fetele extrașcolare.

În cadrul acestei producții a vorbit d-l Nic. Gh. Cismariu, inv. și comand. subcentrului premilitar, despre „Telul războiului nostru”. A fost ascultat cu mult interes de ostașii răniți, precum și de cei care au dorit să ia parte la această manifestație românească.

Au fost pentru răniți câteva ore de desfătare sufletească, datorită unui program variat alcătuit de d-ra Pleșa, câștigându-și prin aceasta întreaga recunoștință a soldaților noștri și a conducătorilor spitalului.

D-ra Pleșa a inaugurat plăcut aceste producții ale școlarii, rămânând ca ceilalți colegi s'o urmeze.

D-l dr. Crăiniceanu a premiat cu acest prilej cu 500 lei două poezii originale alor doi răniți.

La orele 18 serbarea a luat sfârșit, iar voia bună și desfătarea a fost semănată din belșug printre ostașii răniți din Codlea.

Nic, Gh. Cismariu
învățător, Codlea

Tipografia „ASTRA”
BRAȘOV

caută

Doi ucenici români

Informațiuni la Biroul
Tipografiei, Brașov Str.
Lungă Nr. 1. (Curtea Cinenematografului „Astra”.

Abonații

„Gazetei Transilvaniei”

care și-au plătit abonamentul

Comuna Zărnești, jud. Brașov

1. Dr. Zevediu Aldeșiu adv.
2. Ionel Gârbacea not. publ.
3. Iosif Minea, notar
4. Remus Făgărășanu, primar
5. Valentin Șenchea, casier
- 6: Căp. Tihărau Nicolae
7. Gh. Bratu Jinga
8. Stoica Rotariu
9. Ion Rulea, comerciant
10. Teodor Nișcov, comerciant
11. Minea I. Ștefan, comerciant
12. Aron Burcuș, comerciant
13. Ștefan Mănăilă, comerciant
14. Ion Runceanu, funcț.
15. Cătoiu I. Ion, funcț.
16. Bucșa Gh. funcț.
17. Gh. Runceanu. comerciant
18. Colan Alexe, comerciant
19. Purdu Victor, comerciant
20. Nicolae N. Codleanu
21. Minea Manole
22. Ilie Radu Nicolae, pens.
23. Dr. Nicolae Comșulea adv.
24. Gh. Vlad, notar
25. Ing. I. Moldovan
26. Dr. Oct. Boș, adv.
27. Cojocariu Ion
28. Cătoiu Gh.
29. Ștefan Nișcov
30. Voiculeț Stanciu
31. Iancu Guiman
32. Ștefan Copală
33. Bartolomei Cotinghi
34. Terci Ștefan
35. Ioan E. Crăciun funcț.
36. Simion Petric funcț.
37. Braun Otto funcț.
38. Valeriu Pană, preot

Comuna Araci, jud. Brașov

1. Brânduș Alexandu 269
2. Ciucășel Gh. Surdu 110
3. Bordeanu Gh. 114
4. Nema Ioan 204
5. Ciucășel Vicențiu 208
6. Nema N. Alexandru 112
7. Leucă Achim 215
8. Pustai Alexandru 436
9. Axente Iancu 105
10. Surdu Nicolae 150
11. Nema Ovidiu
12. Gheorghe Rafiroi ec.
13. Victor Rafiroi
14. Roșca Maria

DIN LUMEA LARGĂ

1,5 milioane grădini în Germania

Asociația proprietarilor germani de grădini numără azi la un milion de membri, în timp ce numărul grădinilor cultivate în Germania se ridică la 1,5 milioane. Mai bine de 14% a recoltei totale germane de fructe și zarzavaturi își trage originea din munca micilor grădinari. Aceste cifre au fost publicate cu ocazia adunării asociației micilor grădinari la Nuernberg, care s'au ocupat înainte de toate cu importanta problemă a grădinilor permanente. 25% din micile grădini existente pot fi considerate de pe acum, după realizarea planurilor urbanistice ale orașului, ca grădini permanente.

În atențiunea abonaților

Implinindu-se șase luni dela reorganizarea și trimiterea regulată a gazetei, rugăm pe abonații, care sunt încă în restanță, să ne trimită costul abonamentului.

Abonații din Brașov sunt rugați a trece pe la administrație fiindu ne personalul de serviciu mobilizat și neputându-i încasa la domiciliu.

Spitalelor militare și tuturor spitalelor în care se îngrijesc răniți „Gazeta Transilvaniei” se trimite gratuit.

Informațiuni

PENTRU CITITORII NOȘTRI

Ori ce reclamațiune cu privire la neprimirea „Gazetei Transilvaniei” de cei care și-au achitat abonamentul pe anul 1941, se va adresa la noua administrație, Bd. Regele Ferdinand Nr. 12 (Biblioteca „Astra”), deoarece noi înțelegem să expediem ziarul tuturor abonaților, chiar dacă abonamentul a fost încasat de fosta administrație.

Conferința dela spitalul Z. I. 163.

Duminică, 26 Oct. la orele 11.30 a ținut d-l prof. I. Bozdog o conferință răniților, Despre dreptul nostru asupra pământului românesc. A fost ascultată cu mult interes. Elevul I. Moldovan din cl. VII-a a liceului „Andrei Bărșeanu” le-a recitat „Ardealul” și alte poezii, storcând entuziaste aplauze dela eroii neamului.

Joi, 30 Oct. 1941 vorbește d-na prof. Valeria Dr. Căhman.

Comemorarea zilei fascistului.

Duminecă, 26 Oct. la orele 11 a. m. s'a sărbătorit în Sala Camerei de Industrie și Comerț, aniversarea „Marșului asupra Romei”.

În asistență era dl Colonel D. Craiu, prefectul județului, dl Gologan, primar, P. Roșca, Rectorul Academiei, Col. Vrânceanu, comand. Cercului de Recrutare, grupul fascist italian din localitate, o delegație a organizației național socialiste orășenești, numeroși studenți și studente și un public select.

A vorbit d-l inginer Zambler, consulul italian, evocând faptele importante din 28 Oct. 1922.

Importanța ideologiei fasciste a făcut-o cunoscută d-l prof. dr. Ruvo.

Unde este controlul?

Carnea e un articol de mare consumație și nu tă puțin câtă este: ne ar ajunge tuturor, dacă...

Ei acest dacă... trebuie nimicit prin severitate. Sosesc vagoane de carne în oraș. Publicul abia ia cunoștință că se poate afla carne.

După 2—3 ore de vânzare, nu se mai prezintă clienți. Carnea mai stă atârnată până la orele 12. Atunci dispare. A doua zi ea apare sub formă de mezeluri gustoase, cu prețul de 250—350 la kg. Sunt și oase afumate tot cu prețul de peste 200 Lei kg.

Păsări nu se găsesc pe piață, dar cutreeră speculantele de săcuioance toate casele și-ți ofer câte vrei cu prețuri fantastice. Așa cu ouăle, așa cu zarzavatul. etc.

Posturi vacante la Chestura Poliției

La chestura Poliției Brașov, fiind vacante un număr de patru posturi de dactilograf(e), 12 impiegafi, 4 oameni de serviciu, cei care doresc să ocupe aceste posturi, vor depune o cerere însoțită de următoarele acte :

- a) Certificat de naționalitate și doveditor al originii etnice române.
 - b) Certificat de sănătate.
 - c) Certificat de naștere spre a dovedi că nu a depășit 45 ani.
 - d) Certificat de moralitate și că nu a luat parte la rebeliune (dela poliție).
 - e) Act doveditor că are situația militară în regulă.
 - f) Acte de studii.
1. Pentru funcționari administrativi că sunt absolvenți a cel puțin 4 clase secundare.
 2. Pentru dactilografi că sunt absolvenți a cel puțin 4 cl. secundare și cunosc foarte bine dactilografia.

CRONICA RAZBOIULUI

de **Mardare Mateescu**

Mergem

Încrezători pe drumul destinului românesc

Victoriile din răsărit pun la grea încercare răbdarea anglo-americană. Până acum, lumea anglo-saxonă se hrănea cu speranța unui eșec al trupelor germane și aliate, eșec ce era așteptat să se producă simultan cu reacțiunea popoarelor din țările învinse de armatele germane. Așteptările au spulberat însă orice optimism, căci conducătorii militari și politici de peste ocean n'au avut decât să se plece în fața realității pe care n'au mai putut-o ascunde. Imperiul întunecului bolșevic este pe calea sfărâării totale, iar popoarele europene au respins cu indignare propaganda ațătoare la răscoală și atentate. Toate amenințările anglo-americană, tot sprijinul promis rând pe rând țărilor învinse și promis acum lui Stalin, fraternitatea de arme cu armatele roșii, rugăciunile episcopului de Canterbury și „creștinarea” hoardelor comuniste, n'au schimbat cu nimic hotărârea creștinătății de a distruge sămânța urii cu care au fost alimentate fiarele lui Stalin.

Neputința bolșevică se manifestă prin actele de distrugere înspăimântătoare.

Ce-i pasă „ciolovecului” comunist că este transformată în ruine așezarea omenească și că tovarășii lui de până ieri rămân pradă mizeriei acum în prag de iarnă?!

Nimic nu-l leagă de realizările din trecut care pentru el nu reprezintă decât valoarea unei „stacane” cu vutcă”, așa precum nimic nu-l leagă de semenul său, față de care nu are decât un sentiment de „tovărășie diabolică”, tovarășie menită să transforme zeci și sute de orașe și sate în locuri sinistre.

Pentru bolșevici spectacolul este de o măreție fără egal, iar această „măreție” a fost ușor de realizat de bandele armatei roșii în sufletul cărora, dela înființare, a fost strecurată „dragostea” de a ucide fără milă și fără teamă pe oricine și setea de a lăsa în urmă flăcări și fum.

De altfel, în fapta lor se oglindeste nu dorința de a face cât mai grea reorganizarea vieții în regiunile ocupate, cât certitudinea părăsirii definitive și fără putință de întoarcere a locurilor peste care flutură victorioase, drapelele armatelor creștine.

Iată pentru ce, poporul rus, rămas în viață după furia bolșevică, blestemă în genunchi, pe vetrele pustiite, regimul care după ce i-a smuls credința, l-a lăsat într-o mizerie cumplită. Reîntoarcerea năpăstuiților de soartă la credința în cruce și biserică este un act de adâncă cucernicie, iar reorganizarea vieții în făgașul vechilor norme de civilizație inspiră încredere deplină în zilele ce vor urma.

Noi am reușit să refacem hotarele țării spre răsărit și să reinviem vitejia și gloria română, umbricit timp de un an, iar astăzi suntem pe drumul strămoșilor care au luptat veacuri de-a rândul împotriva puhoiului dușman. Dacă în trecut lupta noastră avea un caracter defensiv, impus de apărarea gliei și ființei neamului, eforturile de astăzi au un caracter deplin ofensiv, de revendicare a drepturilor noastre asupra pământurilor de atâtea ori scaldate în lacrimi și sânge. Mai mult încă, lupta noastră de acum are un caracter mult mai înălțător. Veacuri întregi am luptat pentru păstrarea comorilor străbune, astăzi luptăm pentru întronarea unei noi ordine sociale, economice și politice, ordine pe care o vom impune alături de Berlin și Roma, tuturor acelor care au călcat în picioare cele mai elementare principii de viață liberă.

Dacă până ieri revolta noastră suflă se rispea în oftături, iar reacțiunea s'a frânt de propria neputință, astăzi poporul nostru reprezintă o forță ce nu mai poate fi zăgăzuită de nesiguranta și teama anului trecut.

Suntem conștienți de drepturile noastre istorice și mergem încrezători pe drumul destinului care va trebui să se îndeplinească. Filele îngălbenite ale istoriei ne grăesc despre marginile în-

Evreimea în ordinea noastră internă

Nu vom desbata aici problema evreiască din țara noastră editată și reeditată de atâtea ziare și reviste, dar manifestările din urmă, ale conducerii Statului, reprezintă un capitol peste care nu putem trece. Punctul nostru de vedere este clar și precis așa precum și lupta noastră a fost deschisă și fără ascunzișuri. Față de cele întâmplate în ultimul an al suferinței neamului nostru, nu am crezut nici odată că evreimea, autoarea principală a sfârtecării granițelor, evreimea care cu rânjet de hienă și cu apucături de o cruzime nebănuită a necinstit armata și nația, va ridica astăzi un glas de rugă cerând un act de clemență din partea Conducătorului.

Răspunsul mareșalului Antonescu este răspunsul neamului întreg, iar el a stârnit o vie admirație în întreaga lume europeană subjugată până ieri de puterea iudaică. Prin rezolvarea problemei evreiești la noi acasă ne-am încadrat în lupta făișe împotriva acelor care cer clemență dar propovăduiesc și speră în victoria dușmanului, care ne-a cotoșit gila.

La intrarea trupelor noastre în Basarabia și Bucovina ne-am așteptat ca acei care au bătut ostași cu pietri, au scuipat uniforma românească și chiar au omorât pe fiii neamului care i-au adăpostit, să se retragă în stepele rusești odată cu puhoiul bolșevic ce ne inundase brazda. Au crezut oare urmașii „poporului chemat” că

depărtate ale neamului nostru, iar dela acele margini ne vine ca o poruncă strigătul milioanei de frați. Ei privesc peste nevăzut uriașa noastră acțiune de desrobire și reîntregire și așteaptă în fața icoanelor semnalul victoriei finale. Atunci și numai atunci, râurile de lacrimi amare vor seca, iar din înălțimile cerului României libere va pogori peste întinsurile românești binecuvântarea Celui fără de sfârșit.

îngăduința noastră nu va cunoaște limita, iar revolta noastră de anul trecut va fi înăbușită în nepăsare?

De această dată s'au înșelat!

De acum înainte vom fi singurii stăpâni în vatra românească.

În răspunsul mareșalului Antonescu se oglindeste purtarea lipsită de omenie a evreimii din Basarabia și Bucovina: „**Înainte chiar de apariția trupelor sovietice, Evreii, ce apărați, din Basarabia și Bucovina au scuipat ofițerii noștri, le-au smuls epoleții, le-au rupt uniformele și când au putut au omorât mișelește soldații cu bățele. Aceiași ticăloși au întâmpinat venirea trupelor sovietice cu flori și au sărbătorit-o cu exces de bucurie. Avem fotografii doveditoare.**”

Pe timpul ocupației bolșevice aceia, pentru care vă înduioșați astăzi, au trădat pe bunii români, i-au denunțat urgenței comuniste și au adus jalea și doliul în multe familii.

Din pivnițele Chișinăului se scot zilnic oribil mutilate cadavrele martirilor noștri, care au fost astfel răsplățiți fiindcă 20 de ani au întins o mână prietenească acestor fiare îngrate.”

Purtarea evreimii din Basarabia și Bucovina a desvăluit adevăratele sentimente ce le-au nutrit față de poporul român care le-a dat găzduire și ocrotire.

20 ani dela marșul asupra Romei și 18 ani dela revoluția turcă. Deschiderea Sobraniei

S'au împlinit 19 ani de când anarhia comunistă a fost înfrântă de geniul politic a lui *Benito Mussolini* prin marșul victorios al fasciștilor asupra Romei. A fost prima victorie care a asigurat Statului Italian liniștea și prosperitatea de mai târziu, dar a fost în același timp și primul semnal de alarmă al pericolului comunist. Astăzi când armatele aliate mășăluiesc victorioase spre inima „*raiiului bolșevic*” ne întoarcem cu gândul la măreața faptă întreprinsă de Duce prin marșul victorios asupra Romei.

În scurgerea vremii, a cărui început calanderistic este în ziua de 28 Octombrie 1922, Italia, sora noastră mai mare, și-a regăsit tradiția ei glorioasă, trăgându-se un făgaș nou pentru strălucirea poporului italian și creându-se adevărata idee politică, socială și economică care stă și astăzi la baza

ordinii și disciplinei morale. Eforturile începute atunci se desăvârșesc astăzi prin uriașa luptă a armelor Europei împotriva comunismului distrugător al muncii, producției și credinței creștine. Fenomenul revoluției italiene, care după judecata superficială sau lipsită de obiectivitate a unora dintre străini ar fi trebuit să aibă un caracter efemer, a devenit din contră, starea sufletească a unui întreg popor și punct de plecare al celei mai ample mișcări mondiale. În felul acesta fascismul a încetat de a mai fi evenimentul politic al unei națiuni pentru a deveni istoria unui continent.

Cei 20 de ani de viață națională și internațională ai fascismului dovedesc neabătută popularitate a Duceului, care a devenit idolul noilor generații italiene, stăpânul de temel al întregii vieți italiene și purtătorul de drapel al unei

noi forme spirituale de existență civilă. Chiar și dușmanii cei mai înverșunați ai fascismului sunt nevoiți să recunoască progresul enorm făcut de Italia în perioada mussolimană și prestigiul mondial ce înconjoară această mare personalitate a lumii mediteraniene, ce și-a legat numele de giganticul fenomen istoric ce este pe punctul de a schimba înfașșura politică-socială a unei părți din lume.

Cu ocazia aniversării, Führerul Adolf Hitler, a trimis telegrame de felicitare atât Împăratului Victor Emanuel cât și Duceului Mussolini. Presa de pretutindeni a consacrat articole numeroase cu elogii la adresa Italiei și a conducătorilor.

Odată cu marea sărbătoare a Italiei, Turcia și-a sărbătorit cea de a 18-a aniversare a revoluției lui Kemal Atatürk. Ca și poporul italian, poporul turc a preamărit era nouă de civilizație și de progres inițiată acum 18 ani și condusă astăzi pe același făgaș de către președintele İnönü.

Un alt fapt politic care, prin felul cum s'a desfășurat, merită atenția Românilor, este deschiderea Sobraniei. Prima ședință a Sobraniei a fost deschisă prin Mesgiul Tronului rostit de Regele Boris care într-o parte a sa a reliefat relațiunile de prietenie dintre Bulgaria și România, relațiuni care vor fi consolidate printr-o permanentă colaborare a celor două state vecine și aliate în lupta lor împotriva comunismului distrugător al civilizației și ordinii sociale.

Situația pe frontul din răsărit

Nu scapă nimănui faptul că actualmente se fac tatonări pentru pregătirea unei reglementări europene. Aceasta reglementare este pusă în legătură cu primirea de către Führer la marele său Cartier General a Contelui Ciano, și de mersul războiului împotriva bolșevismului. În adevăr, în toate sectoarele frontului oriental se dau lovituri puternice. Vremea rea și drumurile desfundate întârzie puțin acțiunile militare, dar acest lucru nu reduce nimic din faptul că decizia pe acest front ar fi fost amânată. Posturile de radio străine au lansat șvonul că pe Volga s'ar afla 60 divizii bolșevice gata de a intra în luptă. Cu trâmbețe de felul acesta ne-am obișnuit, iar ele nu pot influența cu nimic asupra desnodământului final.

În Camera Comunelor a fost acuzat ducele Bedford că ar fi transmis mai departe propuneri de pace germane. În cercurile germane acest fapt este subliniat asemenea unei încercări care să producă în rândurile poporului britanic impresia că poporul german a început să arate o mare slăbiciune și o dorință de pace tot atât de mare.

Ori, faptele de arme spun îndeajuns despre „slăbiciunea” germană și deci orice ripostă prin presă și la megafon e de prisos.

Ultimul comunicat german arată că trupele aliate au înaintat adânc în bazinul Donețului unde au ocupat regiunea *Kramatorskia*, bogată în industria războiului. Pe frontul sudic, în zona Rostov, unitățile care au cucerit acum câteva zile Tagan-Rog, au înaintat dealungul litoralului Mării de Azov ajungând la porțile Rostovului.

În sectorul de Nord, trupele germane și finlandeze exercită o presiune tot mai mare asupra regiunii încercuite și asupra căreia bombele cad ca grindina. Moscova este evacuată, iar căderea Leningradului este iminentă.

Războiul însă nu va lua sfârșit decât după îngenunherea popoarelor tulburătoare de ordine și pace...

Redactor responsabil
ION BOZDOG